

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 263/04-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Heleny Káplockej, bytom B. K., ktorou namietala porušenie svojho práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) a porušenie čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13 C 17/00 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 8 Co 119/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Heleny Káplockej **o d m i e t a** ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júna 2004 doručená sťažnosť Heleny Káplockej, bytom B. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) a porušenie čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde

Komárno (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 17/00 a v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 8 Co 119/03.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených listín vyplýva, že sťažovateľka 30. decembra 1997 uzavrela s Poľnohospodárskym družstvom Bátorove Kosihy pracovnú zmluvu. Sťažovateľka tvrdí, že pracovnú zmluvu uzavrela „zo strachu a bez toho, aby vedela čo podpisuje“. Svoje tvrdenie odôvodňuje tým, že uvedenú zmluvu odmietala podpísať, ale vtedajší predseda družstva na ňu kričal, že zmluva je v poriadku a iba ona a jej manžel majú stále výhrady, tak ju podpísala, hoci jej nerozumela, pretože bola napísaná v slovenskom jazyku a sťažovateľka ovláda iba maďarský jazyk. Sťažovateľka sa domnieva, že poľnohospodárske družstvo s ňou pracovnú zmluvu uzavrelo len preto, aby následne mohlo s ňou rozviazať pracovný pomer, čo sa aj stalo 27. apríla 1998.

Sťažovateľka (v konaní vedenom na okresnom súde navrhovateľka) sa na okresnom súde domáhala určenia, že pracovná zmluva z 30. decembra 1997 medzi Poľnohospodárskym družstvom Bátorove Kosihy a ňou je neplatná. Okrem toho v návrhu žiadala, aby jej bola priznaná náhrada za pracovnú odmenu od 1. augusta 1998 do 29. februára 2000 v sume 98 268 Sk.

Okresný súd návrh navrhovateľky zamietol s odôvodnením, že pracovný pomer medzi navrhovateľkou a odporcom vznikol na základe pracovnej zmluvy z 30. decembra 1997. Výpoveďou však tento pracovný pomer zanikol podľa § 46 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Výpovedná lehota začala plynúť od 1. mája 1998 a skončila 31. júla 1998. Výpoveď navrhovateľka prevzala 28. apríla 1998. Navrhovateľka 6. apríla 1999 podala na okresnom súde návrh na vyhlásenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, tento návrh však v plnom rozsahu vzala späť a žiadala zastaviť konanie. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania návrh navrhovateľky na určenie neplatnosti pracovnej zmluvy rozsudkom sp. zn. 13 C 17/00 z 30. júna 2000 v plnom rozsahu zamietol. V odôvodnení rozsudku je okrem iného uvedené, že pracovný vzťah medzi navrhovateľkou a odporcom vzniknutý z pracovnej zmluvy platne zanikol výpoveďou, neplatnosti výpovede sa navrhovateľka nedovolala. Navrhovateľka svoje tvrdenie ohľadne uzavretia pracovnej

zmluvy pod nátlakom pracovníkov dôkazom nepodložila, a preto bol okresný súd toho názoru, že dôkazné bremeno navrhovateľka neunesla.

Proti rozsudku okresného súdu podala navrhovateľka odvolanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti pracovnej zmluvy z 30. decembra 1997 potvrdil. V časti týkajúcej sa náhrady mzdy a náhrady trov konania napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd rozsudkom č. k. 13 C 17/00-170 z 29. januára 2003 zamietol návrh navrhovateľky v časti týkajúcej sa zaplatenia náhrady mzdy vo výške 138 142 Sk za obdobie od 1. októbra 1998 do 22. januára 2000 a o trovách účastníkov v celom konaní rozhodol tak, že navrhovateľku zaviazal zaplatiť ich náhradu odporcovi v sume 28 510 Sk do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie s poukazom na doplnené dokazovanie odôvodnil tým, že návrh navrhovateľky nebol dôvodný a úspešnému odporcovi náhrada trov konania patrí.

Tento rozsudok napadla navrhovateľka odvolaním a žiadala, aby krajský súd vydal rozsudok, v ktorom určí, že výpovedná lehota jej skončí až pri splnení zákonných povinností odporcom. V odvolaní poukázala na to, že súd neriešil to, že voči výpovedi sa odvolala, že pri pobyte jej manžela je uvedený chybný údaj, že z evidencie nezamestnaných bola vyradená z iného dôvodu a že výpoveď uvádzala klamný dôvod výpovede, a preto ide podľa § 242 Zákonníka práce o neplatný právny úkon. Výpovede svedkov sú nepravdivé, výklad súdu o neuchádzaní sa o sociálne dávky je nesprávny a aj keď jej manžel prispieva, domácnosť má iba jednu v P. Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom č. k. 8 Co 119/03-198 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že podľa jej názoru „*okresný a krajský súd nepostupovali v konaní o jej žalobe o určenie neplatnosti právneho úkonu tak, že by to bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie citovaných článkov Ústavného zákona*“. Preto navrhla aby, ústavný súd rozhodol, že konaním okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu

čl. 36 písm. b) a čl. 144 ods. 1 ústavy, a zároveň žiadala, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu v časti týkajúcej sa trov konania.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu. Ústavný súd 13. augusta 2004 na okresnom súde zistil, že namietaný rozsudok okresného súdu 13 C 17/00-170 z 29. januára 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 119/03-198 z 13. novembra 2003 nadobudol právoplatnosť 16. marca 2004.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti

v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že namietanými sú rozsudky okresného súdu a krajského súdu, pričom právoplatnosť týchto rozsudkov (16. marca 2004) je relevantná pre počítanie lehôt v danom prípade. Predmetná sťažnosť z 31. mája 2004 bola ústavnému súdu doručená po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol sťažnosť ako podanú oneskorene, nepovažoval za potrebné rozhodovať o žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom zo 16. júla 2004.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2004